

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIVALAR VAZIRLIGI

Ro'yhatga olindi
№ M002-32
2023-yil

Oliy ta'limgan va innovatsiyalar vazirining 2023-yil
“25” dekabr 2023-yili
309 - Sonli barcha filial
tasdiqlashda

“ARXIVSHUNOSLIK”

yo'nalishi bo'yicha oly ta'lim muassasalarini pedagog kadrlarini
qayta tayyorlash va malakasini oshirish kursining o'quv dasturi

Toshkent – 2023

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

**OLIV TA'LIM TIZIMI PEDAGOG VA RAHBAR KADRLARININI
QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISHNI
TASHKIL ETISH BOSH ILMUY — METODIK MARKAZI**

**O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI HUZURIDAGI PEDAGOG
KADRLARINI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI
OSHIRISH TARMOQ (MINTAQAVIY) MARKAZI**

*Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'qav dasturi Oliy, o'rta mazsus va
professional ta'lim yo'nadishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini
Muvofiglashtiruvchi kengasining
2023-yil 11.08-dagi 4 -sonli bayonommasi bilan ma'qullangan.*

Tuzuvchilar:

“Yangi O'zbekistonning taraqiyot strategiyasi va jamiyatning
ma'naviy asoslar” modulu: yuf.b., PhD F.B.Maxmudov.
“Oliy ta'larning normativ-huquqiy asoslar” modulu: yu.f.n., prof.
V.Topildiyev.

“Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar” modulu: t.f.d., prof.
D.Irgasheva, Sh.Adashboev, p.f.b., PhD A.Olibodov.
“Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlanitirish” modulu: i.f.d., prof.
R.Nurimbetov, p.f.b., PhD J.Kusherbayev.

“Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirish” modulu:
p.f.d., prof. N.A.Muslimov, k.k.Dj.Ishmumammedov, A.Turayev
“Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari” modulu: p.f.d.,
p.f.d., prof. N.A.Muslimov, p.f.d., prof. J.Tolipova, p.f.b., PhD
M.Innazarov.

“Raqamli manbalar va elektron arxiv asoslar” modulu: O'zMU Tarix
fakulteti Arxivshunoslik kafedrasi dosentu Raxmonqulova Zulmarad
“Jalon arxivlari tarixi va tajribasi” modulu: O'zMU Tarix fakulteti
arxivshunoslik kafedrasi dosentti X.Buriyeva

t.f.d., prof. N.Mustafayeva, (O'zRFA) t.f.n., dotsent M.M.Ismoilov

t.f.d., prof. N.Mustafayeva (O'zRFA), t.f.n., dots. M.M.Ismoilov, f.-
m.f.d., akademik A.Sadullayev – O'zbekiston Milliy universiteti,
PhD. Tomas Veslford (Angliya, Oxford universiteti)

Kirish

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentorda tasdiqlangan “Ta'lim to'g'risida”gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida”gi PF-4732-son, 2019-yil 27-avgustdagি “Oliy ta'lim muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining uzlusiz malakasini oshirish tizimini muolyatini samarali yo'iga qo'yishga doir birinchchi navbardagi tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida”gi PF-5847-son, 2022-yil 28-yanvardagi “2022- 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqiyot strategiyasi to'g'risida”gi PF-60-son, 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari Respublikasi olyi ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlanitish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi PF-5789-son, 2019-yil 8-oktabrdagi “O'zbekiston Respublikasi olyi ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlanitish konsepsiyasini yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqiyot strategiyasi to'g'risida”gi PF-60-son, 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo'iga qo'yishga doir birinchchi navbardagi tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida”gi PF-14-son Farmonlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentabrdagi “Oliy ta'lim muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi 7977-son Oarorida belgilangan ustuvor vazifalar mazmuniidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, u olyi ta'lim muassasalarini pedagog kadrlarining kasb mahorati hamda innovation kompetentligini rivojlanitirish, sohaga oid ilg'or xorijiy tajribalar, yangi bilim va malakalarni o'zlashtirish, shuningdek amaliyotga joriy etish ko'nikmalarini takomillashtirishni maqsad qiladi.

Dastur doirasida berilayotgan mavzular ta'lim sohasi bo'yicha pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligiga qo'yildigani umumiyl malaka talabları va o'quv rejaları assosida shakllantirilgan bo'ilb, uning mazmuni yangi O'zbekistonning taraqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini yoritib berish, olyi ta'larning normativ-huquqiy asoslarini bo'yicha ta'lim-tarbiya jarayonlarini taskil etish, pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarni rivojlanitirish, ilmiy-innovatsion faoliyat daramasini oshirish, pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirish, ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalaridan samarali foydalanimish, raqamli manbalar va elektron arxiv asoslarini o'zlashtirish, jahon arxivlari tarixi va rivojlanirishga yo'naltiligan.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi quyidagi modullar mazmuni o's ichiga qamrab oladi:

1.1. Yangi O'zbekistonning taraqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslari.

1.2. Oliy ta'larning normativ-huquqiy asoslari.

1.3. Pedagogik faoliyada raqamli kompetensiyalar.

1.4. Ilmiy va innovatsion folyatlari rivojlanitirish.

1.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanitirish.

*O'quv dasturi O'zbekiston Milliy universiteti Kengashining qarori bilan tasdiqa tansiya
qilingan (2023-yil _____-dagi _____ -yilni boyommoma).*

- 1.6. Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.
- 1.7. Raqamli manbalar va elektron arxiv asoslari.
- 1.8. Jahon arxivlari tarixi va tajribasi.

Malakaviy attestatsiya

Kursning maqsadi va vazifalari

Oliy ta'lim muassasalari pedagog kadrlarini qayta tayorlash va ularning malakasini oshirish kursining maqsadi pedagog kadrlarning innovatsion yondoshuvlar asosida o'quv-tarbiyaviy jarayonlarni yuksak ilmiy-metodik darajada loyihaishitish, sobadagi ilg'or tajribalar, zamonaqiy bilim va malakalarini o'zlashtirish va amaliyoiga joriy etishlari uchun zarur bo'ladigan kasbiy bilim, ko'nika va malakalarini takomillashtirish, shuningdek ularning ijodiy faoliigini rivojlantirishdan iborat.

Kursning vazifalariiga quyidagilar kiradi:

- pedagog kadrlarini takomillashtirish va rivojlantirish;
- pedagoglarning ijodiy-innovatsion faoliikk darajasini oshirish;
- pedagog kadrlar tonomidan zamonaqiy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, zamonaqiy ta'lim va innovatsion texnologiyalar sohasidagi ilg'or xorijiy tajribalarning o'zlashtirilishini ta'minlash;
- o'quv jarayonini tashkil etish va uning sifatini ta'minlash borasidagi ilg'or xorijiy tajribalar, zamonaqiy yondashuvlarni o'zlashtirish;
- “Arxivshunoslik” yo'nalishida qayta tayorlash va malaka oshirish jarayonlarini fan va ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar bilan o'zaro integratsiyasini ta'minlash.

Kurs yakunida tinglovhilarning bilim, ko'nikma va malakalari hamda kompetensiyalariga qo'yilladigan talablar:

Qayta tayorlash va malaka oshirish kursining o'quv modullari bo'yicha tinglovhilar quyidagi yangi bilim, ko'nikma, malaka hamda kompetensiyalarga ega bo'lishlari talab etiladi:

Tinglovchi:

- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplarini;
- Oliy ta'lim sohasiga oid qonun hujjalari va ularning mazmunini;
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining oly ta'lum tizimiga oid farmonlari, qarorlarini;
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mekhanusining oly ta'lum tizimiga tegishli qarorlarini;
- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lum jarayonlarini rejalashtirish va tashkil etishlari etibariga;

- Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalar, fan dasturlari va ularga qo'yilladigan talablarni, o'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullarini;
- ta'lim jarayonini raqamli transformatsiyasini;
- raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini;
- raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihaish texnologiyasini;
- mediasavodxonlik va xavfsizlik asoslarini;
- raqamli ta'lim resurslarini loyihaish uchun asosiy talablarini;
- jahonda oly ta'lum rivojanish tendensiylari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlarni;
- zamonaqiy ta'larning global trendlarini;
- inson kapitalining iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojanishida ta'larning yoshdagji ahamiyatini;
- oly ta'larning zamonaqiy integratsiyasi: global va minraqqiy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingini;
- zamonaqiy universitet jamiyatning faol, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalarini;
- universitetlarning zamonaqiy modellarini;
- zamonaqiy kelajak universitetlarning beshta asosiy modellarini;
- tadbirkonlik universiteti faoliyatining muhim yo'nalishlarini;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslarini;
- innovation ta'lum multiti sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish yo'llarini;
- kasbiy kompetensiyalarining mazmuni va mohiyatini;
- kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlarni;
- pedagogik texnikaning asosiy komponentlarini;
- pedagogik texnikani shakllantirish yo'llarini;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonini tashkil etishda innovation, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy deontologiyaning roli, ahamiyatini;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishga ta'sirini;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonida pedagogik nazariy asosini;
- ta'lum sifatiga ta'sir etuvchi omillarni;
- ta'lum sifatiga ta'sir etuvchi omillarni;

- kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari;
- didaktik funksiyalarini;
- baholash turlari, tamoyillari va mezonlarini;
- raqamli manbalar va elektron arxiv asoslarini;
- raqamli manbalar va elektron arxivlarning arxivshunoslar faoliyatidagi raqamlari manbalarning turdarini;
- elektron arxivlar va ularning turlari, elektron ilmiy ma'lumotnomalarini;
- elektron hujjatlar va automatlashirilgan qidiruv tizimini;
- elektron arxivlarning tashkil etish, elektron arxivlarning ahamiyatini;
- elektron arxivning huquqiy meyoriy bazasi, elektron arxivlardan foydalaniш;
- raqamli manbalar bilan ishlash metodikasini;
- jahon arxivlari tarixi va tajribasini;
- Qadimgi Yunoniston, Rimda arxivlar faoliyatining o'ziga qadimgi dunyo arxivlari tasnifi va turli arxivlar faoliyatining o'ziga xos jihatlarini;
- qadimgi arxiv hujjatları va ularning tarixiy ahamiyatini;
- g'arbiy yevropa mamlakatlariда o'rta asrlar va yangi davrda arxivlar tasnifi, tarkibi, arxiv ishining yuritilishini;
- Sharqiy Yevropa davlatlarida o'rta asrlar va yangi davrda arxiv ishining tashkillashtirilishini;
- Rossiyada arxivlarning paydo bo'lishi va rivojanishini;
- yangi tarix tarixiy voqealarining o'ziga xos xususiyatlarni;
- arxiv hujjatları, ularning turlari, materiallarini *bilishi* kerak.

Tinglovchi:

- 2022- 2026-yillarga mo'jlallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining asosiy yo'nalish va maqsadlarini tahlil etish va baholash;
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oliy ta'lim tizimiga tegishli qarorlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;
- xorijiy tajribalar asosida malaka tabablari, o'quv rejalarai va fan dasturlarini takomillashtirish;
- multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik materiallar yaratish va bulut xizmatlariда saqlash;
- masofiy ta'lim platformalari uchun video kontent yaratish;
- Internetda mualiflik huquqlarini himoya qilish usullaridan foydalaniш;
- raqamli ta'lim resurslari sifatini baholash;
- OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash;
- jahon universitetlari reytingini tahlil etish va baholash;
- universitetlami mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish;

- tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlarni aniqlash;
- Universitet 1.0 dan Universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammollarни aniqlash;
- zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillarini o'zlashtirish;
- pedagoglarning kreativ potensiali tushunchasi va mohiyatini o'chib berish;
- pedagoglar kasbiy kompetensiyalarini rivojlanirishning innovation texnologiyalarini qo'llash;
- o'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyatini yoritib berish;
- tinglovlchilar diqqatini o'ziga tortish usullaridan foydalananish;
- kasbiy kompetensiyalarini shakkantirish va rivojlanirish yo'llarini tahlil etish;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlanirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartsaraf etish;
- talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash;
- talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyat)ini nazorat qilish;
- baholashning miqdor va sıfat tahlilini amalga oshirish;
- raqamli manbalar va elektron arxivshunoslar faoliyatidagi raqamlari manbalarning turlarini o'rganish hamda tahlil etish;
- elektron arxivlarni tashkil etish, elektron arxivlarning ahamiyatini ochib berish;
- elektron arxivlar va ularning turlarini o'zlashtirish;
- qadimgi arxivlarning xronologik va hududiy jihatlarini tahlil etish;
- AQSHda arxiv ishining paydo bo'lishi va rivojanishi yoritib berish;
- Yangi tarix tarixiy voqealarining o'ziga xos xususiyatlarni inobtaga olish *ko'nikmalariga* ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- "Yangi O'zbekiston – ma'rifatli jamiyat" konsepsiyasining mazmun-mohiyatini yoritib berish;
- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid buyruqlari, Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlarining dasturlarini takomillashtirish;
- magistratura mutaxassisliklarning malaka talabari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish;
- o'quv yuklamalarni rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish;
- neyoryo ustubiy hujjatlarini ishlab chiqish amalyotini takomillashtirish;
- an'anaviy va raqamli ta'linda pedagogik dizaynning xususiyatlarni ochib berish;
- an'anaviy va raqamli ta'linda pedagogik dizaynning xususiyatlarni ochib berish;

- onlayn mashg'ulotlarni taskil etishda raqamli texnologiyalardan foydalaniш;
- mediasavodxonlik va xavfsizlik asoslarini o'zlashtirish;
- pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarni rivojlanтиш;
- raqamli ta'lim resurslaridan foydalaniш;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarining ahamiyятини ochib berish;
- OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillarni tahlil etish;
- universitetlarning zamонавий modellarini o'рганиш;
- OTM bitiruvchilarini va xодимлари томонидан texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi startaplarni shakllantirish va yaratish;
- professor-o'qituvchilarining 'tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlanтиш istiqbollarini tahlil etish;
- innovatsion ta'lim muhitini sharoitida pedagogning kasbiy etish va baholashi;
- pedagogik kompetensiyalarini rivojlanтиш hуsusiyатарини tahlil etish va baholashi;
- ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashqlarni ishlab chiqish;
- o'quv jarayoni ishtiroychilarini bir-birlari bilan tanishтиш, samimyo do'stona munosabat va ijodiy muhitini yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishlashları uchun quiyay sharointi vujudga keltirish;
- tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o'rganish, tanishish;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlanтиш jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyятини ochib berish;
- ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-tehnik baza, professor-o'qituvchilarining salohiyati va o'quv-metodik ta'minotni tahlil etish va baholash;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholasha o'quv topshiriqlari (reproduktiv, produktiv, qisman-izlanishli, kreativ (ijodiy) murakkablikni ishlab chiqish metodikasidan samarali foydalaniш;
- elektron arxivlarda xujatlarni ekspertriza qilish, elektron arxivlarni turkumlashtirish;
- elektron hujatlarni yaratish, taribga solish, saqlash, elektron axborotlarni himoya etish;
- arxiv faoliyatida Internet tarmog'iдан foydalaniш;
- yangi davrda arxiv islohotlarini tahlil etish va baholash;
- Eronda arxiv hujatlarning saqlanishi xronologik aspektlarini o'zlashtirish;
- eng yangi tarix davrida fan va texnika yutuqlarining arxiv ishiga ta'sirini tahlil etish *malakalariga* ega bo'sishi zarur.

Tinglovchi:

- Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini mazmun-mohiyатини yoritib berish;
- O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining buyruqlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;
- Davlat ta'lim standartlari, malaka tababari, o'quv rejalar va fan dasturlar asosida fanning ishlab chiqish amal qilish va ularni ijrosini ta'minlash;
- raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini o'quv jarayoniga faol tadbiq etishlарни tashkil etish;
- raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi asoslarini o'zlashtirish;
- raqamli ta'lim muhitida pedagogik dizaynga oid innovatsiyalarni amaliyotga tadbiq etish;
- universitetlarning xalqaro va miliy reytingini baholash;
- OTMlarda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlanтиш, ilmiy natijalarini tijoratlashтиш yo'llarini tahlil etish va amaliyotga tadbiq etish;
- "Amaliyoчи professorlar" (PoP, Professor of Practice) modelini qo'llash;
- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlanтиш istiqbollarini yoritib berish;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanтишning nazary asoslarini amaliyotga tadbiq etish;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlanтишning pedagogik-psixologik trayektoriyalarini ishlab chiqish;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlanтиш jarayonida uchraydigan to'siglarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatları, sabablarini amaliy tomonlarini yoritish, ularni yechish bosqichlarini guruh bilan birgalikda aniqlash;
- talabalar kasbiy tayyorgartlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimini yoritish;
- talabalar kasbiy tayyorgartlik sifatini kompleks baholashning elektron ma'rifiy tadbirlar va rivojlanтишruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalari) maqsadlarini baholash;
- elektron ilmiy ma'lumotnomalarini apparati turlari va ularni tashkil etish;
- sug'urta fondini va foydalaniш fondini yaratish;
- arxiv muassasalarida elektron hujatlар bilan ishlash;
- raqamli manbalar bilan ishlash metodikasidan ilmiy tadqiqot ishlari foydalaniш;
- arxiv ishi sohasidagi islohotlарни baholash;
- yangi va eng yangi davrda Rossiya arxivlari faoliyatini ochib berish;

- hozirgi zamон arxiv turlari, hujjalr tarkibi, arxiv faoliyati, elektron arxivlardan foydalanan **Kompetensiyalariga** ega bo'lishi lozim.

Kurs hajmi

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi 288 soatni tashkil etadi. Bunda o'quv dasturining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan mustaqil malaka oshirish shakllari asosida, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajragan holda amlaga oshiriladi. Malaka oshirishning bevosita shaklida bir haftadagi o'quv yuklamasining eng yuqori hajmi 36 soatni tashkil etadi. Attestatsiyadan muvaffaqiyatli o'tgan kurs tinglovlchilariga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi PF-4/732-son Farmoni 3-ilovasi bilan tasdiqlangan davlat namunasidagi malaka attestatasi beriladi.

“ARXIVSHUNOSLIK” YO’NALISHI BO’YICHA QAYTA TAYYORLASH VA MALAKA OSHIRISH KURSINING O’QUV MODULLARINING MAZMUNI

1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslari.

2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining davlat va jamiyat hayotini takomillashtirishdagi o'mi va ahamiyati.

Yangi O'zbekiston sharoitida davlat va jamiyat hayotida olib borilayotgan islohotlar mazmuni va mohiyati. 2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining o'mi va ahamiyati. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida Yangi O'zbekistonni barpo etishning siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy va ilmiy-ma'rifiy asoslari.

2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining asosiy yo'naliish va madsadlari. Inson qadrini yukseltirish va erkin fuqarolik jamiyatini yanada rivojlantrish orqali xalqparvar davlat barpo etish. Mamlakatimizda adolat va qonun ustuvorligi tamoyillarini taraqqiyotning eng asosiy va zaur shartiga aylantirish. Milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantrish va yuqori o'sish sur'atlarni ta'minlash. Adolatlidagi ijtimoiy siyosat yuritish, inson kapitalini rivojlantrish. Ma'naviy taraqqiyotni ta'minlash va sohani yangi bosqichga olib chiqish. Milliy manfaatlardan kelib chiqqan holda umumbashariy muammolarga yondashish. Manlakatimiz xavfsizligi va mudofaa salohiyatini kuchnaytirish, ochiq pragmatik va faol tashqi siyosat olib borish.

O'zbekiston Respublikasining zamonaliviy konstitusionalizmi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplari. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari. Jamiyatning iqtisodiy negizlari. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududdy va davlat tuzilishi masalalari. Davlat hokimiyyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslari.

1.2. Oliy ta'limganing normativ-huquqiy asoslari.

Oliy ta'limg sohasiga oid qonun hujjalarning umumiyo'y tavsifi.

Oliy ta'limg tizimini taribga soluvchi normativ — huquqiy xujjalarning tushunchasi. Normativ-huquqiy xujjalarning turlari. Normativ huquqiy xujjalarga qo'yiladigan talablar. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasining “Ta'limg to'g'risida”gi qonuni. Ta'limg jarayoni ishtirotchilarini ijtimoiy humoya qilish. Ta'limg to'g'risidagi qonun xujjalarni buzganlik uchun javobgarlik.

Oliy ta'limg sohasiga oid qonunosti hujjalari va ularning turlari.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta'limg tizimiga oid farmonlari va qarorlari. O'zbekiston Respublikasi oly ta'limg tizimini 2030-yilgacha rivojlantrish konsepsiysi. 2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi. Davlat olyi ta'limg muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaruvi mustaqilligini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlari. Davlat olyi ta'limg muassasalariga moliyaviy mustaqillik berish chora-tadbirlari.

Oliy ta'limg, fan va innovatsiyalar vazirligining buyruqlari.

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'limg, fan va innovatsiya vazirligining ta'limg va tarbiya jarayonlarini tashkil etishga oid buyruqlari. Davlat ta'limg standartini, ta'limg yo'naliishlari va magistratura mutaxassisliklarning Malaka talablar, o'quv Yuklamlarini rejalashirish va ularning qilish usullari. OTM learning lokal xujjalari (Ustav, Ichki tartib qoidalar).

Meyoriy usubiy hujjalarni ishlab chiqish amaliyotini takomillaشتirish mehanizmlari. Ta'limg yo'naliishlari va magistratura mutaxassisliklarning Malaka talablar, o'quv rejalar va ularga qo'yildigani talablar. O'quv Yuklamlarini rejalashirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullari.

1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar.

Ta'limg jarayonini raqamli transformatsiyasi.

Pedagogning raqamli kompetentligi va uning tarkibiy tuzilmasi. Raqamli didaktika va uning asosiy tamoyillari. Raqamli ta'limg resurslarini loyihalash uchun asosiy talablar. Raqamli ta'limg resurslari sifatini baholash.

Raqamli ta'limg munitida pedagogik dizayn. Mediasavodxonlik va xavfsizlik. An'anaviy va raqamli ta'limg resurslari pedagogik dizaynning xususiyatlari. Raqamli ta'limg resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi. ADDIE pedagogik dizayn tushunchasi. UX-dizayn. Internedagi turli manbalar bilan ishlasha maxsus norma va qoidalarga rioya qilish: mediasavodxonlik, mualliflik, huquqi, axborot xavfsizligi. Internetda mualliflik huquqlarini himoya qilish usullari.

Raqamli ta'limg resurslari va dashturiy mahsulotlari.

Raqamli ta'limg resurslaridan (RTR) foydalanan. RTRni tanlash, elektron kutubxonalar bilan ishlash, ta'limg oluvchilarning ethiyojlaridan kelib chiqqan holda ochiq o'quv platformalariда ommaviy onlayn kurslarni tanlash. Multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik mayriallar yaratish va bulut xizmatlarida saqlash.

Pedagogik faoliyatda bulutli xizmatlardan (Google, H5P, Canva, figma) foydalaniш. Bulutli xizmatlardan foydalanim infografiqa, videomaruz va multimedia vositalarini o'z ichiga qamrab oлган interaktiv taqdimot yaratish, animatsiya effektlarini o'matish, giperhavolalar yordamida taqdimot namoyishini boshqarish.

Masofiy, ta'lim platformalariга videotarkent yaratish: Onlayn video muhammirlardan (AdobePremiere Pro, Davici Resolve, FinalCut) foydalangan holda audio va video montaj qilish. Taklif etilgan mulharrirdan foydalanim, tanlangan mavzu bo'yicha video yozish, tahrirlash va saqlash.

Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalaniш.

Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda webinar xizmatlari (Zoom, Yandex.Telemost Google Meet va b.) bilan ishlash.

1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish.

Jahonda olyi ta'lim rivojlanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'naliшlilar.

Zamonaviy ta'larning global trendlari. Ta'larning globallashuvni, ta'larning oxingi o'n yilliklarda butun dunyoda butun jahon iqtisodiy, siyosiy, madaniy integratsiyasi va unifikasiysi, kengaytirish jarayoni vazifasini bajarishi. Milliy ta'lim tizimlarining davlat chegaralaridan chiqib, ta'larning baynallimallashuvni va yagona ta'lim makoni va ta'lim xizmatlari bozorining shakllanishi. Ta'larning ommaviylashuvni. Ta'larning demokratlashuvni. Ta'lim texnologiyasi. Inson kapitalining iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojanishida ta'larning yoshdag'i ahamiyati. Uzlusiz va umr davomida ta'lim olish. Talantlar uchun raqobatchilkning kuchayishi.

Olyi ta'larning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilkdag'i ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi.

OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Janon universitetlari reytingi. Universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish. Quacquarelli Symond(QS). Shanxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetlari reytingi. (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoning 500 ta yetakchi universitetlari ARWU-500 ro'yxati. Times Higher Education(THE)

Olyi ta'larning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilkdag'i ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi.

OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillar. OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Jahon universitetlari reytingi. Quacquarelli Symond(QS). Shanxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetlarning olyi ta'lum instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoning 500 ta yetakchi universitetlari ARWU-500 ro'yxati. Times Higher Education(THE) World University Ranking reytingi.

OTM larda talim, ilmiy va innovation faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarini tijoratlashirish.

Pedagogik faoliyatda bulutli xizmatlardan (Google, H5P, Canva, figma)

foydalanish. Bulutli xizmatlardan foydalanim infografiqa, videomaruz va multimedia vositalarini o'z ichiga qamrab oлган interaktiv taqdimot yaratish, animatsiya effektlarini o'matish, giperhavolalar yordamida taqdimot namoyishini boshqarish.

Masofiy, ta'lum platformalariга videotarkent yaratish: Onlayn video muhammirlardan (AdobePremiere Pro, Davici Resolve, FinalCut) foydalangan holda audio va video montaj qilish. Taklif etilgan mulharrirdan foydalanim, tanlangan mavzu bo'yicha video yozish, tahrirlash va saqlash.

Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalaniш.

Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda webinar xizmatlari (Zoom, Yandex.Telemost Google Meet va b.) bilan ishlash.

Jahonda olyi ta'lum rivojlanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'naliшlilar.

Zamonaviy ta'larning global trendlari. Ta'larning globallashuvni, ta'larning oxingi o'n yilliklarda butun dunyoda butun jahon iqtisodiy, siyosiy, madaniy integratsiyasi va unifikasiysi, kengaytirish jarayoni vazifasini bajarishi. Milliy ta'lum tizimlarining davlat chegaralaridan chiqib, ta'larning baynallimallashuvni va yagona ta'lum makoni va ta'lum xizmatlari bozorining shakllanishi. Ta'larning ommaviylashuvni. Ta'larning demokratlashuvni. Ta'lum texnologiyasi. Inson kapitalining iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojanishida ta'larning yoshdag'i ahamiyati. Uzlusiz va umr davomida ta'lum olish. Talantlar uchun raqobatchilkning kuchayishi.

Olyi ta'larning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilkdag'i ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi.

OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Janon universitetlari reytingi. Universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish. Quacquarelli Symond(QS). Shanxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetlari reytingi. (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoning 500 ta yetakchi universitetlari ARWU-500 ro'yxati. Times Higher Education(THE)

Olyi ta'larning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilkdag'i ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi.

OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillar. OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Jahon universitetlari reytingi. Quacquarelli Symond(QS). Shanxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetlarning olyi ta'lum instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoning 500 ta yetakchi universitetlari ARWU-500 ro'yxati. Times Higher Education(THE) World University Ranking reytingi.

OTM larda talim, ilmiy va innovation faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarini tijoratlashirish.

Zamonaviy universitet jamiyatining faol, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi ucta yirik vazifalari. Universitetlarning zamoraviy modelari va ularning transformatsiyasi. Universitetlarning klassik modelari. Universitetlarning zamoraviy modelari. Zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modelari. Universitet 1.0 dan universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammollar, yechimlar va istiqbollar. Tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlar. Tadbirkorlik = "universitet spin-off". Texnologiyalarni tijoratlashirish. Akademik tadbirkorlik = "universitet spin-off". Akademik spin-off — universitega taalluqli bo'lgan texnologiyalar asosida universitet xodimlari yoki bitiruvchilar tomonidan yaratiladigan shu ba tashkilot. OTM bitiruvchilar va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi start-aplarni shakllantirish va yaratish. Zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tanoyillari. Tadbirkorlik universiteti faoliyatining muihim yo'naliшlari. Universitet 4.0 kelajak universiteti sifatida. Kelajak universitetining asosiy konturlari.

Universitet 3.0 modelida Professor — o'qituvchilar faoliyatini taskil etish: "amaliyotchi professorlar" (pop,professor of practice) modeli.

Universitetlarning an'anaviy vazifalari (transformatsiya): o'quv faoliyatini (yangi o'quv predmetlarning paydo bo'lish, ta'llimning innovation usullarining rivojlanishi); ilmiy faoliyat (yangi bilmlarni generalisiyalash; individual va fanlararodan guruhli tadbiquollarga o'tish); universitetlarning Yangi ("uchinchil") vazifasi: universitetlar bo'limmalarida olingan ilmiy natijalarni tijoratlashtirish (patentlashtirish, litsenziyalashtirish, kichik innovation kompaniyalarni yaratish va boshq.). Istitutsiонаl sohalar kesishuvdagi innovatsiya. Uch qirrali spiral modeli: innovatsiyalar, kelishuvlar va bilimlar makoni. "Amaliyotchi professorlar" (PoP, Professor of Practice) modeli. "Amaliyotchi professorlar" (PoP, Professor of Practice) modeli asosida universitetga yugori texnologiyaga asoslangan firmalarni yaratagan xodimlarni jalb etish mehanizmi.

Professor-o'qituvchilarning tadbiqotchi sifatidagi nashr faoliagini rivojlantirish istiqbollarli.

ORCID, JEL Classification (Code) va Mendley, Grammarly, CorelDraw dasturlaridan foydalanan dissertatsiya ishi paragraflari, ilmiy maqolalar va biznes hisobotlari IMRAD formatida rasmiylashtirish. Scopus xalqaro ilmiy bazasida Sifat ko'rsatkichlari: Quartile (kvartil); CiteScore (yiliga sitatalash soni); SJR (SCImago Journal Rank); SNIP (Source Normalized Impact per Paper); kvartillar va protsentillar; Scopusdagi jurnalarni teleshirish; Scopus, Web of Science yoki yuqori impakt faktorli (IF) jurnalarda maqola chop etish. Ilmiy magolalarning turlari (nazariy) ilmiy maqolalarning turlari (empirik/annaly). Magolalarning tahririyatda o'tish protsedurasi. Mahsuldar va ko'p nashr etinuvchi tadbiqotchi bo'lish yo'llari.

1.5. Pedagoguning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish.

Pedagoguning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga yangicha yondashuv.

Kasbiy kompetensiyalarning mazmun va mohiyati. Kasbiy kompetensiyalar

va ularning o'ziga xos xususiyatlari Kasby kompetensiyalami rivojlanitirish jarayonini tashkil etishda innovatsion, akmeologik, aksioligik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvilar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasby kompetensiyalami rivojlanitirishga ta'siri.

Pedagogik texnika — kasby kompetensiyalar rivojlanishning asosiy omili sifatida.

Pedagogik texnika xakida tushuncha. Pedagogik texnika – pedagog xulkining boshkarish omili sifatida. O'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyati. Pedagogik texnikaning asosiy komponentlari. Pedagogik texnikani shakllanitirish yo'llari. Tinglovchilar dikkatini o'ziga tortish usullari. Auditoriyani boshqarish psixologiyasi, tinglovchilarga ta'sir etish va ishonitirish usullari. Pedagog faoliyatiga qo'yildizegan baho darjasasi – pedagogik kvalimetriya. Pedagogik deontologiya, pedagogik boshqaruv va texnika o'qituvchi faoliyatini samarali tashkil etishning asosiy shakli.

Kasby kompetensiyalarni shakllanitirish va rivojlanitirish yo'llari. Ijtimoiy va kasby tajribaga asoslangan intellekual mashq. O'quv jarayoni ishtirochilarini bir-birlari bilan tanishtirish, samimiy do'stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga keltrish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishshashlari uchun qulay sharqotni vujudga keltrish. Tinglovchilarning kasby kompetensiyalarini o'riganish, tanishish. Targ'atma materiallar bilan kichik guruhlarda ishlash. Guruhlar taqdimoti.

Kasby kompetensiyalarini rivojlanitirish jarayonida pedagogik pedagogikaning roli, ahamiyati.

Pedagogik deontologiya – pedagogning odab ahloqi fani: mazmuni, mohiyati, ahamiyati. Pedagog obro'si va uni faoliyatda namoyon bulishi. Pedagog nafoasi va odobini shakllanitirish, rivojlanitirish yo'llari xanda unga erishish shart-sharoitlari. Talabalarning o'quv-bilish faoliyatini faoliagini oshirish va mustaqil ta'limenti tashkil etish. Pedagogning kasby kompetensiyalarini rivojlanirishning pedagogik-psixologik troyektoriyalarini ishlab chiqishi.

Kasby kompetensiyalarini rivojlanitirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ulamni bartaraf etish yo'llari.

Pedagog faoliyatida odatda yul qo'yildigan xatolar va ulamni yengish yo'llari. Kasby kompetensiyalarni rivojlanitirish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tononlarini yoritilishi, ulamni yechish bosqichlarini guruh bilan birgalikda aniqlanishi. Kasby kompetensiyalarni rivojlanirishda uchraydigan to'siqlarni yechishda, to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darjasasi, pedagogik kvalimetriyasi. Kichik guruhlarda tarqatma materiallar bilan ishlash. Guruhlar taqdimoti.

1.6. Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.
Talabalar kasby tayyoratlik sifatini kompleks baholashning nazzariyasi.

va ularning o'ziga xos xususiyatlari Kasby kompetensiyalami rivojlanitirish jarayonini tashkil etishda innovatsion, akmeologik, aksioligik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvilar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasby kompetensiyalami rivojlanitirishga ta'siri.

Pedagogik texnika — kasby kompetensiyalar rivojlanishning asosiy omili sifatida.

Pedagogik texnika xakida tushuncha. Pedagogik texnika – pedagog xulkining boshkarish omili sifatida. O'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyati. Pedagogik texnikaning asosiy komponentlari. Pedagogik texnikani shakllanitirish yo'llari. Tinglovchilar dikkatini o'ziga tortish usullari. Auditoriyani boshqarish psixologiyasi, tinglovchilarga ta'sir etish va ishonitirish usullari. Pedagog faoliyatiga qo'yildizegan baho darjasasi – pedagogik kvalimetriya. Pedagogik deontologiya, pedagogik boshqaruv va texnika o'qituvchi faoliyatini samarali tashkil etishning asosiy shakli.

Kasby kompetensiyalarni shakllanitirish va rivojlanitirish yo'llari. Ijtimoiy va kasby tajribaga asoslangan intellekual mashq. O'quv jarayoni ishtirochilarini bir-birlari bilan tanishtirish, samimiy do'stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga keltrish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishshashlari uchun qulay sharqotni vujudga keltrish. Tinglovchilarning kasby kompetensiyalarini o'riganish, tanishish. Targ'atma materiallar bilan kichik guruhlarda ishlash. Guruhlar taqdimoti.

Kasby kompetensiyalarini rivojlanitirish jarayonida pedagogik pedagogikaning roli, ahamiyati.

Pedagogik deontologiya – pedagogning odab ahloqi fani: mazmuni, mohiyati, ahamiyati. Pedagog obro'si va uni faoliyatda namoyon bulishi. Pedagog nafoasi va odobini shakllanitirish, rivojlanitirish yo'llari xanda unga erishish shart-sharoitlari. Talabalarning o'quv-bilish faoliyatini faoliagini oshirish va mustaqil ta'limenti tashkil etish. Pedagogning kasby kompetensiyalarini rivojlanirishning pedagogik-psixologik troyektoriyalarini ishlab chiqishi.

Kasby kompetensiyalarini rivojlanitirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ulamni bartaraf etish yo'llari.

Pedagog faoliyatida odatda yul qo'yildigan xatolar va ulamni yengish yo'llari. Kasby kompetensiyalarni rivojlanitirish jarayonida sabablarini amaliy tononlarini yoritilishi, ulamni yechish bosqichlarini guruh bilan birgalikda aniqlanishi. Kasby kompetensiyalarni rivojlanirishda uchraydigan to'siqlarni yechishda, to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darjasasi, pedagogik kvalimetriyasi. Kichik guruhlarda tarqatma materiallar bilan ishlash. Guruhlar taqdimoti.

1.7. Raqamli manbalar va elektron arxiv asosari.
Raqamli manbalarning turlarini o'rganish hamda tahlil etish, elektron arxivlar va ularning turlarini, elektron ilmiy ma'lumotoma apparati turlari va ulamni tashkil etish.

1.8. Jahon arxivlari tarixi va tajribasi.
Jahonda arxivlarning paydo bo'lishi va arxiv ishining rivojilanishi (qadimgi dunyo, o'rta asrlar davrlari). Qadimgi Sharqda arxiv va arxiv-kutubxonalarining paydo bo'lishi. Qadimgi Yunoniston, Rima arxivlar faoliyati. Qadimgi dunyo arxivlari tasnifi va turli arxivlar faoliyatining o'ziga xos jihatlar. Qadimgi arxiv hujjatlarini va ularning tarixiy ahamiyati.

Qadimgi arxivlarning xronologik va hududiy jihatlari. O'rta asrlar va yangi davrda arxivlar faoliyati (Yevropa mamlakatlari). Garbiy Yevropa mamlakatlariida o'rta asrlar va yangi davrda arxivlar tasnifi, tarkibi, arxiv ishining yuritilishi. Yangi davrda arxiv islohotlari. Sharqiy Yevropa davlatlariда o'rta asrlar va yangi davrda

Baholash, baholashning maqsadi va vazifalari. ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-tehnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv metodik ta'minot). Baholash turlari (joriy, oraliq, yakuniy va xalqaro).

Baholashning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash.

Kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funktsiyalari.

Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash. Talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-nalakaviy amaliyot (mehnat faoliyatini) nazorat qilish. Talabalarning o'quv auditoriyadidan tashqari faoliyatini baholashda o'quv topshirioqlari (reproduktiv, produktiv, qisman-iz'anishli, kreativ (ijodiy) murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasi.

Talabalalar kasby tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning electron monitoring tizimi.

1.7. Raqamli manbalar va elektron arxiv asosari.

Raqamli manbalarning turlarini o'rganish hamda tahlil etish, elektron arxivlar va ularning turlarini, elektron ilmiy ma'lumotoma apparati turlari va ulamni tashkil etish.

Elektron hujjatlar va avtomatlashtirilgan qidiruv tizimi. Elektron arxivlarning tashkil etish, elektron arxivlarning ahamiyati, elektron arxivlarda xujiyatni ekspertiza qilish, elektron arxivlami turkumlashdirish, sug'urta fondini va foydalananish fondini yaratish, arxiv faoliyatida Internet tarmog'idan foydalanimish. Elektron arxivning huquqiy meyoriy bazasi, elektron arxivlardan foydalanimish. Elektron hujjatlarini yaratish, tartibga solish, saqlash, elektron axborotlarni himoya etish. Arxiv muassasalarida elektron hujjatlar bilan ishlash, raqamli manbalar bilan ishlash metodikasi va ulardan ilmiy tadqiqot ishlarida foydalanimish.

1.8. Jahon arxivlari tarixi va tajribasi.

Jahonda arxivlarning paydo bo'lishi va arxiv ishining rivojilanishi (qadimgi dunyo, o'rta asrlar davrlari). Qadimgi Sharqda arxiv va arxiv-kutubxonalarining paydo bo'lishi. Qadimgi Yunoniston, Rima arxivlar faoliyati. Qadimgi dunyo arxivlari tasnifi va turli arxivlar faoliyatining o'ziga xos jihatlar. Qadimgi arxiv hujjatlarini va ularning tarixiy ahamiyati.

Qadimgi arxivlarning xronologik va hududiy jihatlari. O'rta asrlar va yangi davrda arxivlar faoliyati (Yevropa mamlakatlari). Garbiy Yevropa mamlakatlariida o'rta asrlar va yangi davrda arxivlar tasnifi, tarkibi, arxiv ishining yuritilishi. Yangi davrda arxiv islohotlari. Sharqiy Yevropa davlatlariда o'rta asrlar va yangi davrda

arkiv ishining tashkilashirishni. Rossiyada arxivlarning paydo bo'lishi va rivojlanishi.

Arxiv hujjalari, ularning turlari, materiallari. Arxiv ishi sohasidagi islohotlar. Yangi va eng yangi davrdagi Rossiya arxivlari faoliyati. AQSHda arxiv ishining paydo bo'lishi va rivojanishi. AQSHda arxivlarning shakllanishi va arxiv ishining davrlar mobaynida takomillashib borishi. Osiyo mintaqasi davlatlarida arxivlar tarixi. Turkiya va Eronda arxiv hujjalarning saqlanishi xronologik aspektlari. Xitoy, Koreya, Yaponiyada arxivlarning paydo bo'lishi va taraqqiy etishi. Hindistonda arxiv tizimi va arxivlar faoliyati rivoji.

Yangi tarix tarixiy voqealarning o'ziga xos xususiyatlari. I va II Juhon urushlarining jahonda arxiv ishiga bo'lgan ta'siri. Eng yangi tarix davrida fan va texnika yutuqlarining arxiv ishiga ta'siri. Avstraliyada arxiv ishi va zamonaviy arxivlar.

XX asrda MDH arxivlarida arxiv ishi. Juhoning yetakchi arxivchisi faoliyati. Hozirgi zamondagi arxivlar tarkibi, arxiv faoliyat, elektron arxivlar. Arxiv xizmatlari va mutaxassislari. Xalqaro arxiv tashkilotlari faoliyati. Xorijiy arxivshunoslikni o'rGANISHNING dolzarb masalalari.

Malakaviy attestatsiya

Tinglovchilarning malakaviy attestatsiyasi kasbiy, o'quv-metodik va ilmiy-metodik faoliyati natijalari (elektron portfolio da qayd etigan ko'rsatkichlari), kursni tamomlagandan keyingi onlayn test sinovlari hamda Attestatsiya komissiyasida bituruv ishini himoya qilish asosida o'tkaziladi.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavyiyalar

Amaliy mashg'ulotlarda tinglovchilar o'quv modullari doirasidagi ijodiy topshinqlari, keyslar, o'quv loyihami, texnologik jarayonlar bilan bog'liq vaziyatli masalalar asosida amaliy ishlarni bajaradilar.

Amaliy mashg'ulotlar zamonaviy ta'lim usulubari va innovation texnologiyalarga asoslangan holda o'tkaziladi. Bundan tashqari, mustaqil holda o'quv va ilmiy adabiyotlardan, elektron resurslardan, tarqama materiallardan foydalananish tavyiya etiladi.

Mustaqil malaka oshirishni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavyiyalar

Mustaqil malaka oshirish quyidagi shakkarni o'z ichiga oladi: ochiq o'quv mashg'ulotlari va mahorat darslarini tashkil etish; iqtidorli va iste'dodli talabalar bilan ishlash; ilmiy konferensiyalarda ma'ruza bilan qatnashish; ilmiy jurnallarda maqolalar chop etish; ko'rgazma va tanlovlarda ishtirok etish; ilmiy loyihamarda ishtirok etish; xalqaro (impakt-faktori) nashrlarda maqolalar e'lon qilish; ixtiro (patent), raisionalizatorlik takliflari, innovation ishlammalarga mualliflik qilish; monografiya, muaniflik ijodiy ishlar katalogini tayyorlash va nashrdan chiqarish; o'quv adabiyotlari (darslik, o'quv qo'llanma, metodik qo'llanma)ni tayyorlash va

arkiv ishining tashkilashirishini. Rossiyada arxivlarning paydo bo'lishi va rivojlanishi.

Arxiv hujjalari, ularning turlari, materiallari. Arxiv ishi sohasidagi islohotlar. Yangi va eng yangi davrdagi Rossiya arxivlari faoliyati. AQSHda arxiv ishining paydo bo'lishi va rivojanishi. AQSHda arxivlarning shakllanishi va arxiv ishining davrlar mobaynida takomillashib borishi. Osiyo mintaqasi davlatlarida arxivlar tarixi. Turkiya va Eronda arxiv hujjalarning saqlanishi xronologik aspektlari. Xitoy, Koreya, Yaponiyada arxivlarning paydo bo'lishi va taraqqiy etishi. Hindistonda arxiv tizimi va arxivlar faoliyati rivoji.

Yangi tarix tarixiy voqealarning o'ziga xos xususiyatlari. I va II Juhon urushlarining jahonda arxiv ishiga bo'lgan ta'siri. Eng yangi tarix davrida fan va texnika yutuqlarining arxiv ishiga ta'siri. Avstraliyada arxiv ishi va zamonaviy arxivlar.

XX asrda MDH arxivlarida arxiv ishi. Juhoning yetakchi arxivchisi faoliyati. Hozirgi zamondagi arxivlar tarkibi, arxiv faoliyat, elektron arxivlar. Arxiv xizmatlari va mutaxassislari. Xalqaro arxiv tashkilotlari faoliyati. Xorijiy arxivshunoslikni o'rGANISHNING dolzarb masalalari.

Ko'chma mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavyiyalar

Ko'chma mashg'ulottalar zamonaviy jihozlar hamda innovations texnologiyalami qo'llab faoliyat yuritayotgan ishlab chiqarish korxona va tashkilotlari, oly ta'lim muassasalarini, iqtisodiyot tarmoqlari, ilmiy-tadqiqot va loyiha-konstruktoriлик muassasalarida olib boriladi.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modullarni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbaalardan foydalaniadi.

nashrdan chiqarish; falsafa doktori (PhD) darajasini olish uchun himoya qilning dissertatsiyaga ilmiy rahbarlik qilish.

Pedagog kadrlarning mustaqil malaka oshirish natijalari elektron portfolio tizimida o'z aksini topadi.

Ko'chma mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavyiyalar

Ko'chma mashg'ulottalar zamonaviy jihozlar hamda innovations texnologiyalami qo'llab faoliyat yuritayotgan ishlab chiqarish korxona va tashkilotlari, oly ta'lim muassasalarini, iqtisodiyot tarmoqlari, ilmiy-tadqiqot va loyiha-konstruktoriлик muassasalarida olib boriladi.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modullarni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbaalardan foydalaniadi.

ADABIYOTLAR

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari

1. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b.
2. Mirziyoyev SH.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 592 b.
3. Mirziyoyev SH.M. Xalqimizning rozligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oly bahodir. 2-jild. T.: “O'zbekiston”, 2018. – 507 b.
4. Mirziyoyev SH.M. Niyati ulug‘ xalqning ishi ham ulug‘, hayoti yorug‘ va kelajagi farovon bo‘ladi. 3-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2019. – 400 b.
5. Mirziyoyev SH.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrda qabul qilingan “Ta’lim to‘g’risida”gi Qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshii kurashish to‘g’risida”gi Qonuni.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi “Oly ta’lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to‘g’risida”gi PF-4732-sonli Farmoni.
5. O'zbekiston Respublikasi korrupsiyaga qarshii kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g’risida”gi PF-5729-sonli Farmoni.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-avgustdagи “Oly ta’lim muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining uzlaksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to‘g’risida”gi PF-5789-sonli Farmoni.
7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23 sentabrdagi “Oly ta’lim muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo‘yicha qo’shimcha chora-tadbirlar to‘g’risida”gi 797-sonli Qarori.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi “O'zbekiston Respublikasi oly ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g’risida”gi PF-5847-sonli Farmoni.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi “2022-2026-yillarga mo‘jallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g’risida”gi PF-60-son Farmoni.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo‘lgan qo‘yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to‘g’risida”gi PF-14-sonli Farmoni.

III. Maxsus adabiyotdar

1. Oly ta’limning meyoriy — huquqiy xujatlari to‘plami. -T., 2013.
2. O'rinnov V. O'zbekiston Respublikasi oly ta’lim muassasalarida ECTS kredit-modul tizimi: asosiy tushunchalar va qoidalar. O'quv qo'llanna. Nyu Bransvik Universiteti, 2020.
3. The European Higher Education Area. — Joint Declaration of the Ministers of Education. — Bologna, 1999, 19 June.
4. Shaping our Own Future in the European Higher Education Area // Convention of European Higher Education Institutions. — Salamanca, 2001, 29-30 march.
5. Virtualnaya realnost kak novaya issledovatel'skaya i obrazovatel'naya sreda. Serfuz D.n. i dr. // JURNAL Nauchno-analiticheskiy jurnal “Vestnik Sankt-Peterburgskogo universiteta Gosudarstvennoy protivopojarnoy sluzhby MCHS Rossii”, 2015. –s.185-197.
6. Ibraymov A.YE. Masofaviy o'qitishning didaktik tizimi. Metodik qo'llanna. – T.: “Lesson press”, 2020. -112.b.
7. Ignatova N. Y. Obrazovaniye v sifrovyyu epoxu: monografiya. M-vo obrazovaniya i nauki RF. – Nijniy Tagil: NTI (filial) UrFU, 2017. – 128 s. http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/54216/1/978-5-9544-0083-0_2017.pdf
8. Kiryakova A.V., Olovaya T.A., Mixaylova N.V., Zaporjko V.V. Internet-tehnologii na baze LMS Moodle v kompetentnostno-orientirovannom obrazovanii: uchebno-metodicheskoye posobie / A.V. Kiryakova, T.A. Olovaya, N.V. Mixaylova, V.V. Zaporjko, Orenburgskiy gos. un-t. – Orenburg: OGU, 2011. – 116 s. http://www.osu.ru/docs/fpkp/kiryakova_internet_technologies.pdf
9. Kononiyuk A.YE. Oblachniye vichisleniya. – Kiyev, 2018. – 621 s.
10. Oly ta’lim tizimini raqamli avlodga mostashirish konsepsiysi. Yevropa Ittifoqi Erasmus+ dasturining ko‘magida. https://hiedtec.ecs.uni-ruse.bg/pimages/34/3._UZBEKİSTAN_CONCEPT-UZ.pdf
11. Emelyanova O. A. Ta’limda bulutli texnologiyalardan foydalansh // Yosh olim. — 2014. — № 3. — S. 907-909.
12. Moodle LMS tizimida masofaviy kurslar yaratish. O'quv-uslubiy qo'llanna. – T.: Toshkent farmatsavtika instituti, 2017.
13. Tendensi i razvitiya visshego obrazovaniya v mire i v Rossii. Analiticheskiy doklad-daydjest. — M., 2021. – 198 s.
14. A.S. Zikriyoyev. Dunyo universitetlari reytингидаги tadqiqotchi olimlar orasida o'zingizni qiling. – T.: Navro'z, 2020. ISBN.9789943659285
15. Sherzod Mustafakulov, Aziz Zikriyoyev, Dilnoza Allanazarova, Tokhir Khasanov, Sokhibmalik Khomidov. Explore Yourself Among World – Class Researchers. Grand OLE Editor, Tashkent 2019, ISBN: 8175 25766-0.
16. Ackoff, Russell L., Scientific Method, New York: John Wiley & Sons, 1962.

17. Barzun, Jacques & Graff, F. (1990). The Modern Researcher, Harcourt, Brace Publication: New York.
18. Muslimov N.A. va boshqalar. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: “Sano-standard”, 2015. – 208 b.
19. Muslimov N.A. va boshqalar. Pedagogik kompetentlik va kreativ asoslari. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: “Sano-standard”, 2015. – 120 b.
20. Pecherkina, A. A. Razvitiye professionalnoy kompetentnosti pedagoga: teoriya i praktika [Tekst] : monografiya / A. A. Pecherkina, E. E. Simanyuk, YE. L. Umnikova : Ural. gos. ped. un-t. – Yekaterinburg : [b.i.], 2011. – 233 s.
21. O.S. Frolova. Formirovaniye innovatsionnoy kompetensii pedagoga v protsesse vnutriskolhnogo povisheniya kvalifikatsii. Diss.k.p.n. Voronej 2018.
22. Kompetensii pedagoga XXI veka [Elektronnyy resurs]: sb. materialov resp. konferensii (Minsk, 25 noyab. 2021 g.) / M-vo obrazovaniya Resp. Belarus, GUO “Akad. poslediplom. obrazovaniya”, OO “Belorus. ped. o-vo”. – Minsk: APO, 2021.
23. Ishmuhamedov R.J., M.Mirsoliyeva. O'quv jaryayonida innovatsion ta'lim texnologiyalari. – T.: “Fan va texnologiya”, 2017, 60 b.
24. Ishmuhamedov R, Mirsoliyeva M, Akramov A. Rahbarning innovatsion faoliyat. – T.: “Fan va texnologiyalar”, 2019.- 68 b.
25. Kondjaspairova G.M. Pedagogika v sxemax, tablisax i opornix konспектах/-M.:Ayris-press, 2016.
26. Natanzon E. Sh. Priyemi pedagogicheskogo vozdeystviya. — M, 2012. — 202 s.
27. Sergeyev I.S. Osnovi pedagogicheskoy deyatelnosti: Uchebnoye posobiye. – SPb.: Piter, 2014.
28. Archive Principles and Practice. Crown copyright. 2011.
29. Archives terminology – select terms. Prepared by M.Hadly and M.Gourli for the ASA Archives Institute, 2006.
30. Jhon Ridener. From Polders to postmodernism: an intellectual history of archival theory. USA, 2007.
31. Lindsay Clandfield and Kate Pickering “Global”, B2, Macmillan. 2013. 175.
32. Millar, Laura. Appraising and Acquiring Archives. In Archives: Principles and Practices, 115-143. New York: Neal-Schuman, 2010.
33. Steve Taylor “Destination” Vocabulary and grammar’, Macmillan 2010.
34. Arxivshunoslik. Darslik. Toshkent. “Turon-iqbol”, 2018.
35. Afanasyeva L.P., Alekseyeva YE.V., Burova Y.E.M. Arxivovedeniye: teoriya i metodika. Uchebnik. M., 2017.
36. Belogurov A. Y. Modernizatsiya protessa podgotovki pedagoga v kontekste innovatsionnogo razvitiya obshchestva: Monografiya. — M.: MAKS Press, 2016. — 116 s. ISBN 978-5-317-05412-0.

37. Buriyeva X.A., Nazarov A.Y., Abbosov B.B. Arxiv ish nazariyasi va amaliyoti. / O'quv qo'llanma. T., 2019.
38. Gulobod Qudratulloh qizi, R.Ishmuhamedov, M.Normuhammedova. An'anaviy va noan'anaviy ta'lim. – Samargand: “Imom Buxoriy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi” nashriyoti, 2019, 312 b.
39. Ibraymov A.YE. Masofaviy o'qitishning didaktik tizimi. metodik qo'llanma/ tuzuvchi. A.YE. Ibraymov. – Toshkent: “Lesson press”, 2020, 112 bet.
40. Isakova M. Stanovleniye i razvitiye arxivnogo dela v Uzbekistane. Tashkenet: NUUZ, 2012.
41. Karapetyans I.V. Ekonomicheskiye arxiv Zapadnoy Evropy i SSHA do nachala XX veka. M., 2007. 230 s.
42. Muslimov N.A. va boshqalar. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: “Sano-standard”, 2015. – 208 b.
43. Ignatova N. Y. Obrazovaniye v sifrovyyu epoxu: monografiya. M-vo obrazovaniya i nauki RF. – Nijniy Tagil: NTI (filial) UrFU, 2017. – 128 s. http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/542/16/1978-5-9544-0083-0_2017.pdf
44. Oliy ta'lim tizimini raqamli avlodga moslashitish konsepsiysi. Yevropa Ittifoqi Erasmus+ dasturning ko'magida. https://hiedtec.ecs.uni-ruse.bg/pimages/34/3._UZBEKISTAN-CONCEPT-UZ.pdf
45. Asekretov O.K., Borisov B.A., Bugakova N.Y. i dr. Sovremennye obrazovatelniye texnologii: pedagogika i psixologiya: monografiya. – Novosibirsk: Izdatelstvo SRNS, 2015. – 318 s. http://science.vysu.ru/files/5040BC65-273B-44BB-98C4-CB5092BE4460.pdf
46. Usmonov B.SH., Habibullayev R.A. Oliy o'quv yurtlارida o'quv jarayonini kredit-modul tizimida tashkil qilish. O'quv qo'llanma. T.: “Tafakkur” nashriyoti, 2020-y. 120 bet.
47. Xorxfordina T.I., Prozorova V.B., Mazin K.A. Vseobshchaya istoriya arxivov. Chast 1. M.: RGGU, 2019.
48. Semenkova S.I. Istoriya arxivov Rossii s drevneyshix vremen do nachala XX veka. Uchebnoye posobiye. Yekaterinburg: Izd-vo Uralsk. un-ta, 2015.

IV. Elektron ta'lim resurslari

1. www.edu.uz.
2. www.aci.uz.
3. www.ictcouncil.gov.uz.
4. www.lb.bmm.uz
5. www.Ziyonet.Uz
6. www.scencedirect.com
7. www.acs.org